

over for også at drøfte de spørgsmål med fru Anne Baastrup i den videre proces.

Hr. Tom Behnke havde også en positiv tilkendegivelse over for lovforslaget, men mente, at det var nødvendigt at se på politiets generelle efterforskningsredskaber over for alvorlige forbrydelser. Som hr. Tom Behnke ved, er det jo noget, der har optaget regeringen, og med det lovforslag, vi fremsatte i folketingssamlingen 1996-97, fik vi gennemført en række forbedringer af politiets efterforskningsforhold, når det drejer sig om den alvorlige, organiserede kriminalitet, hvor vi har givet politiet bedre adgang til at lave det, der kaldes brud på meddelelshemmeligheden, når man kan opnå retskendelse til det. Vi har præciseret, at ved en række alvorlige forbrydelser er det ikke nødvendigt, at strafferammen er på 6 år og derover, men at forbrydelsens alvor har givet grundlag for at imødekomme ønsket om at kunne lave bl.a. telefonaflytninger, når man kunne opnå kendelse til det ved domstolene. Der er også lavet bedre bestemmelser for politiets beslaglæggelser m.m., så det er et tema, der optager regeringen, og jeg er glad for, at vi fik det vedtaget med et bredt flertal.

Så var hr. Tom Behnke inde på det hensyn, som også politiet må tage til, at vi her taler om varetægtsfængslede, der ikke er dømt, og derfor må man fra politiets og anklagemyndighedens side være meget varsom med sine udtalelser af hensyn til processen ved domstolene. Det er et synspunkt, jeg ganske deler, og det er et synspunkt, vi har drøftet med bl.a. Politimesterforeningen i Danmark og anklagemyndigheden, og vi har nu netop besluttet det nye samarbejde.

Det er på en og samme tid nødvendigt for politiet, at man kan samarbejde med og er åben over for pressen, og at man er meget opmærksom på, når man udtaler sig om konkrete sager, at man ikke kommer til at fremstille en sigtet som værende dømt, inden retten har talt.

Vi har nu besluttet at nedsætte en fælles arbejdsgruppe mellem Justitsministeriet og politiet for at formulere nogle regler for, hvordan man i de her sager kan omgå pressen fra politiets side for netop at undgå det betænkelige, som hr. Tom Behnke og jeg er enige om at der er ved at være alt for skrån sikker, inden retten har talt.

Med de tilkendegivelser, ordførerne er kommet med, ser jeg frem til en konstruktiv og god udvalgsbehandling af lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 15: Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Grov moms-svig; EU-svig og bestikelse af udenlandske tjenestemænd m.v.).
Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 6/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Per Kaalund (S):

Formålet med lovforslaget, der jo i stor udstrækning er en genfremsættelse fra foråret, er for det første at udmønte visse af de punkter, der indgår i regeringens handlingsplan mod økonomisk kriminalitet, og for det andet at foretage en række ændringer i straffeloven, der er nødvendige for, at Danmark kan ratificere en række konventioner.

Den første del af det vedrører grov moms-svig, og det ligestilles nu med skattesvig af særlig grov karakter; det vil sige, at strafferammen forhøjes fra 2 til 4 år og forældelsesfristen forlænges fra 5 til 10 år. Den socialdemokratiske folketingsgruppe støtter denne del af forslaget.

De øvrige ændringer går primært på bestikelse; det vil sige, at både aktiv bestikelse og passiv bestikelse af udenlandske tjenestemænd og tjenestemænd ved internationale organisationer, altså EU, NATO, FN m.v., gøres strafbar. Ligeledes vil det være regler, der gælder for danske tjenestemænd.

Yderligere er der tale om EU-svig. I en række love indgår strafbarhed for svindel med EU-midler, og der gøres meget i disse tider for nu at forhindre svig med EU-midler. Det er vel

dækket op imod 90 pct. i forskellige lovgivninger, men ved at det indføres i denne lovgivning, kriminaliseres det ved en generel bestemmelse, og det støtter vi også.

For aktiv og passiv bestikkelse i den private sektor, det, der også benævnes returkommission, forhøjes strafferammen fra 6 måneder til 1½ års fængsel, og strafområdet udvides i øvrigt.

Endelig er der også spørgsmålet om hæleri-ansvar; det vil fortrinsvis sige hvidvaskning af midler. Der ændres det også således, at både aktiv og passiv bestikkelse i den offentlige sektor eller i relation til EU-svig gøres strafbar.

Disse lovændringer er nødvendige for, at en række konventioner kan anvendes, og der er konventioner på en række områder i både EU, OECD og Europarådet. Disse konventioner har tidligere været nævnt. Socialdemokratiet anbefaler, at regeringen ratificerer disse konventioner. Det indebærer også, at Danmark bliver medlem af den såkaldte GRECO-organisation, som er en sammenslutning af stater mod korruption.

Socialdemokratiet støtter lovforslaget i dets helhed.

Karsten Nonbo (V):

Da Venstres ordfører på lovforslaget, fru Eva Kjær Hansen, ikke kan være til stede, skal jeg tilkendegive Venstres mening.

Der står i indledningen til dette lovforslag, at formålet med lovforslaget, bortset fra det om momssvig, i det væsentligste er at foretage de ændringer, som er nødvendige for, at Danmark skal ratificere de nævnte konventioner. Vi støtter selvfølgelig, at Danmark får ratificeret de forskellige konventioner, men hvorfor kommer det med momssvig netop nu, hvis der som led i opfølgningen af det udvalgsarbejde, der er sat i værk, alligevel vil komme yderligere forslag til straffeloven, som også vil kunne berøre de bestemmelser og forhold, som er omtalt her? Hvorfor så ikke afvente udvalgets færdige arbejde?

Umiddelbart kan der være god grund til at skabe parallelitet mellem strafferammerne for grov skattesvig og momssvig, og det stiller vi os positive over for, men reglerne om forældelse giver til gengæld nogle problemer, for selv om der med en forældelsesfrist på 10 år i momssager vil ske en harmonisering i forhold til skattelovgivningen, er der et problem i forhold til bogføringslovens opbevaringspligt på 5 år. Det

svar, der er afgivet fra Skatteministeriets side under behandlingen i forsommeren, er i hvert fald ikke tilstrækkeligt til at fjerne den usikkerhed om, hvad en ændring af forældelsesfristen vil betyde i praksis.

I Venstre hilser vi det velkommen, at ministeren endelig har taget initiativ til at få ratificeret de nævnte konventioner. Især har det været under al kritik, at Danmark ikke for længst har ratificeret svigkonventionen. Vi løfter gerne fanen højt i EU og stiller krav om at komme svig og svindel til livs, men når det gælder konkret handling, kniber det lidt mere. Hvis konventionerne blev ratificeret i takt med, at de blev vedtaget, ville vi også undgå så stort et lovkompleks som dette.

Ligeledes finder vi det vigtigt, at Danmark stiller sig i spidsen for at stoppe korruption og bestikkelse. Vi håber, at de ændringer, der er sket i § 122, har løst de problemer, der har været på området.

Under udvalgsarbejdet vil vi se nærmere på implementeringen af de forskellige konventioner. Vi er som nævnt positive over for konventionerne, men erfaringerne fra loven om personoplysninger skræmmer. Under udvalgsarbejdet vil der være behov for en nøje gennemgang af de enkelte punkter, og det deltager Venstre gerne i.

Brian Mikkelsen (KF):

Det er et tiltrængt forslag. Vi har jo diskuteret det i foråret, og efter forskellige meldinger i dagspressen er svig med EU's midler jo efterhånden blevet hverdagskost. Man har været vidne til den ene mere groteske svindelsag efter den anden, og derfor er vi i Det Konservative Folkeparti som udgangspunkt positive over for intentionerne i det her forslag.

Lovforslaget kan formentlig bl.a. være med til at dæmme op for misbrug af EU's midler og samtidig medføre den harmonisering af reglerne, der er nødvendig for, at Danmark kan ratificere de nævnte protokoller og konventioner.

Når det er sagt, er der selvfølgelig også nogle spørgsmål, vi gerne vil have afklaret, bl.a. med hensyn til indsatsen mod såvel aktiv som passiv bestikkelse, hvor vi selvfølgelig kan tilslutte os, at der sker en ligestilling i forhold til det, der også gælder for tjenestemænd herhjemme. Men man skal også være opmærksom på, som Dansk Industri jo skriver i sit oprindelige hørings svar, at der i visse lande er kutyme for, at der gives en eller anden form for gave eller

betaling for at få myndighederne til at udføre deres pligter.

Når nu erhvervslivet siger det på så barsk en måde, synes vi ikke, at man skal sidde det overhørig, hvor meget denne praksis end strider os imod. Derfor skal der tages højde for de problemer i lovforslaget, så man ikke kriminaliserer de danske virksomheder, som i det daglige arbejder under sådanne betingelser.

I øvrigt vil jeg gerne benytte lejligheden til at høre ministeren om, hvor mange lande der rent faktisk har ratificeret konventionerne, og hvor mange der forventes at gøre det i den nærmeste fremtid. Det er jo interessant at vide, hvor langt de øvrige lande er kommet i den her proces, inden vi vedtager en række bestemmelser, der pålægger danske virksomheder restriktioner i deres virke i udlandet.

I høringssvarene er der kommet forslag om at oprette et beredskab, hvor danske virksomheder kan hente hjælp, hvis de bliver mødt med krav om bestikkelse i forbindelse med opgaver i udlandet. Det forslag vil vi gerne støtte fra konservativ side, og vi vil meget gerne høre ministerens kommentar til det.

Endvidere vil vi fra konservativ side henstille til regeringen målrettet at arbejde for en stramning af reglerne i OECD-konventionen. Det er stærkt uhensigtsmæssigt, at der er forskellige regler for virksomheder fra lande, som alene tiltræder OECD-konventionen, og virksomheder fra lande, der tillige tiltræder Europaråds-konventionen. Hvis regeringen kan formå en stramning i OECD-konventionen, kan vi opnå lige vilkår for danske og udenlandske virksomheder.

Det vil sige, at i princippet kan Det Konservative Folkeparti godt give sin tilslutning til hovedideerne, til intentionen bag lovforslaget, men vi vil gerne have en mere detaljeret og grundig diskussion af de nærmere retningslinjer, da det, ligesom da vi diskuterede det sidst, er et ret kompliceret forslag; men ideen, formålet, kan vi godt støtte.

Anne Baastrup (SF):

Der er ingen tvivl om, at det er på tide, at vi nu får ratificeret mange af de her konventioner og EU-retsakter, som er vedtaget i tidens løb. Det, der selvfølgelig også er vigtigt, når vi går i gang med det, er, at vi ikke kommer til at lave lov-sjusk, og derfor har det jo selvfølgelig også, som jeg kan forstå, været relativt tiltrængt, at vi gav os god tid, således at det her lovforslag fik lov

til at oversomme. Jeg kan så også forstå, at mange af de høringssvar, som er kommet på baggrund af lovforslaget, nu er indarbejdet.

Det er vigtigt for os, når det er så kompliceret en lovgivning, som lovforslag nr. L 15 er, at vi ikke laver nogen fodfejl eller noget, der er værre. Jeg ved, at der har været en teknisk gennemgang i Retsudvalget i løbet af sommeren, som jeg desværre ikke selv kunne deltage i, men jeg håber, at vi får mulighed for at få en høring i Retsudvalget, hvor de forskellige professorer inden for området, der til fulde ved, hvad det handler om, får lov til at kommentere lovforslaget. Det er ikke, fordi jeg tvivler på, at Justitsministeriet har gjort alt, hvad der stod i dets magt, for at gøre det ordentligt, men det er et ganske, ganske kompliceret område, og vi skal passe på, at vi ikke på noget punkt skaber en retsuisikkerhed, som vi så efterfølgende kan blive kritiseret for.

SF støtter, at lovforslaget bliver gennemført. Vi vil også støtte, at det bliver gennemført hurtigt, men vi skal altså være hundrede og ti procent sikre på, at vi ikke kommer til at træde os selv over tæerne og lave en uforståelig lovgivning. Vi skal huske på, at det her er straffelovgivning.

Peter Skaarup (DF):

Ligesom da forslaget var til behandling i sidste samling, skal jeg også her udtrykke Dansk Folkepartis støtte til forslaget. Vi er af den opfattelse, at det er fornuftigt, at vi sørger for at gribe ind over for den svig og svindel, der findes i EU-systemet, og det er klart, at det her forslag vil hjælpe med til at gøre, at det bliver nemmere for os at gribe ind over for de her ting.

Derfor er det selvfølgelig også desto mere beklageligt, at det ikke har været muligt før nu at få gennemført et forslag som det her, men samtidig giver jeg da selvfølgelig også dem, der kritiserer, at det nogle gange går for hurtigt, ret i, at det må det så heller ikke gøre. Men man kunne måske godt have taget den del af lovkomplekset ud og have sagt: O.k., det omkring svig og svindel vedtager vi så – ligesom den tidligere ordfører, hr. Karsten Nonbo, var inde på – sådan at man havde fået gennemført den del af forslaget på et tidligt tidspunkt. Men det er altså ikke lykkedes, og det er så først nu her, at vi kan komme i gang med det.

Vi er også af den opfattelse, at der er nogle knaster i forslaget, altså alene det, at man for-

skellige steder går ud fra den grundholdning, at sigtet går i retning af yderligere EU-integration, som det nævnes flere steder. Det synes vi er et problem, men det er på den anden side ikke noget, vi grundlæggende kan gøre ret meget ved, fordi et stort flertal herinde er enig om, at det er vejen frem.

Vi er også nødt til at sørge for, at vi kan gribe ind over for svig og svindel i EU-systemet, og derfor støtter vi den del af det.

Det er helt naturligt, at man ligestiller grov momssvig med grov skattesvig, og det er en af de ting, som forslaget her sikrer, og det synes vi er fornuftigt.

Vi vil godt ligesom under førstebehandlingen i sidste samling pege på, at vi selvfølgelig er nervøse for, at man på EU-siden f.eks. tager initiativer på straffelovsområdet, og dér kan vi godt drøfte, om den snak, der er om yderligere EU-integration i et forslag som det her, på sigt kan føre frem til, at man vil tage initiativer på straffelovsområdet. Det var på topmødet her for nylig til diskussion, og det er klart, at der i hvert fald i de andre lande er et tydeligt ønske om at gå i den retning.

Vi har også set, at Kommissionen har givet støtte til en rapport, der beskriver en eventuel mulighed for en EU-straffelov, og derfor skal vi, når man tillader integration på EU-området, passe på, at man ikke kommer ud i, at det på sigt kommer til at medføre, at man også går over på straffelovsområdet og laver yderligere EU-integration.

Men som det ser ud nu her, er det klart, at vi er nødt til at støtte forslaget, fordi det altså går op med det, der hidtil har været problemet, nemlig at man ikke har implementeret svigkonventionen i Danmark, og det er det, vi får gjort med det her.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Kun et kort spørgsmål til hr. Peter Skaarup, som hele tiden taler om EU-svig: Er hr. Peter Skaarup ikke enig i opfattelsen af, at det også drejer sig om ratifikation af konventioner i relation til Europarådet, hvor der er 40 medlemmer, og at det retter sig i retning af ratifikation omkring OECD, hvor der også er et antal medlemmer?

Det er ikke alene svindel inden for EU, men også i en lang række andre sammenhænge.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jo, det vil jeg meget gerne svare hr. Per Kaalund på. Jeg er opmærksom på, at det også dækker andre områder. Men i debatten og i den diskussion, der har været, har det været utrolig meget debatteret, hvad der foregår inden for EU af svig og svindel, og derfor tog jeg især udgangspunkt i det i min ordførertale heroppe fra.

Men jeg er fuldstændig opmærksom på, at det altså også dækker andre geografiske områder, og det er jo så også bare godt, at det kommer til at gælde for andre geografiske områder.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu har hr. Peter Skaarup gentagne gange sagt: svindel i EU-systemet, EU-svig.

Jeg vil gerne spørge, om hr. Peter Skaarup ikke er klar over, at det drejer sig om borgere i de enkelte lande, som svindler med EU-midler, og at det er vores mulighed for som myndighed at kunne gribe ind over for de borgere, der svindler med EU-midler. Det er altså ikke EU-systemet som sådan, der svindler. Det er de midler, EU stiller til rådighed, der bliver svindlet med af de enkelte landes borgere.

Den præcisering synes jeg det ville være rart at få bekræftet af hr. Peter Skaarup.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jo, jeg synes da, at fru Elisabeth Arnold har ganske ret i, at det er penge fra EU-systemet, som man bl.a. skal kontrollere ved hjælp af det her.

Men det er også klart, at den kontrol af penge, der ligger i EU-systemet, jo også skal være god, og den skal forbedres, og derfor er det vigtigt for os at tale om, at EU-systemet skal være bedre til at håndtere de her ting. Og det har været en diskussion om – som fru Elisabeth Arnold sikkert også har deltaget i – at det har været et problem, at man ikke har kunnet få implementeret den her del i Danmark. Det er det, man gør nu, og derfor er det et skridt i den rigtige retning. Men det gælder ikke bare administrationen af pengemidler i Danmark, det gælder altså over hele Europa og også i EU.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det ville være interessant at høre hr. Peter Skaarup uddybe sine bemærkninger om, at muligheden for, at EU skulle kunne kontrollere svig, skulle forbedres, at EU skulle være bedre til at kontrollere disse midlers anvendelse. Det vil jeg gerne høre uddybet lidt.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg synes da, der er mange muligheder for at forbedre mulighederne for kontrol med svig og svindel, og det er jo en kendt sag, at budgettet for EU er en af de store poster, som ikke står med store, fede typer, men der er jo svindel, og det er et stort milliardbeløb, der er svindel for hvert eneste år. Derfor er det selvfølgelig vigtigt for Folketinget at udsende et signal om, at det skal der gøres noget ved.

Men det er klart, at det kan vi ikke gøre ved den her debat, men jeg vil gerne sende det signal fra Dansk Folkepartis side under debatten, at vi mener, at det er vigtigt at få gjort op med det. Og vi tror, at en af forudsætningerne er, at Danmark ret hurtigt får gennemført noget som det her.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan høre på det hele, at hr. Peter Skaarup ikke er interesseret i at give et svar, der giver nogen som helst mening. For naturligvis handler det om, at EU-systemet selv ikke kan overrule de nationale myndigheder i kontrollen af de EU-midler, der bliver udbetalt, og som der bliver svindlet med i de enkelte lande.

Det var det svar, hr. Peter Skaarup ikke ville give.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det synes jeg egentlig godt at EU-systemet kan. Altså, Revisionsretten er dem, der har til opgave at pege på de her ting. Og Revisionsretten udgiver hvert eneste år en diger rapport, der fortæller om EU-svindler, uanset om vi kan lide det eller ej. Indstillingen er jo klar fra Revisionsretten: Den håndtering af midler, som bl.a. foretages i Danmark, skal blive bedre. Vi må erkende, at der også i Danmark svindles med de her midler.

Sonja Albrink (CD):

Lovforslaget, som vi her behandler, kan man vist roligt sige er en ordentlig mundfuld. I CD anerkender vi regeringens bestræbelser på at bekæmpe økonomisk kriminalitet, og vi mener, man har et fornuftigt udgangspunkt med forslaget, som jo dels har baggrund i en handlingsplan fra 1997, men som også i høj grad bygger på internationale konventioner, hvoraf nogle forudsættes ratificeret efter en eventuel vedtagelse af det her forslag.

Overordnet set indeholder forslaget nogle klare skærper i relation til visse former for økonomisk kriminalitet, herunder også kriminalisering af handlinger, som ikke tidligere har været kriminaliseret.

Set sådan lidt fra oven kan vi i CD fuldt ud tilslutte os, at moms svig skal kunne straffes hårdere, at forældelsesfristen for disse moms overtrædelser forlænges, at bestikkelse straffes i videre omfang end i dag, og at EU-svig selvstændigt kriminaliseres, og det er bare for at nævne nogle af forslagens elementer.

Men hvis man skal være sin opgave voksen, kan man jo ikke bare forholde sig til tingene sådan lidt på et overordnet plan, så må man jo gå længere ned i detaljerne og se på, hvilke virkninger disse lovændringer vil få. Og her bliver det altså lidt indviklet efter vores opfattelse. Det vil jeg gerne illustrere ved at tage udgangspunkt i forslaget, der vedrører bestikkelse.

Man kan vist godt tillade sig at sige, at bestikkelse af embedsmænd i Danmark tilhører en kategori af forbrydelser, som man generelt tager særlig afstand fra, sådan lidt på linje med spirituskørsel. I Danmark er embedsmænd objektive og ubestikkelige, og kun få drømmer overhovedet om at forsøge at bestikke disse embedsmænd.

Det samme bør selvfølgelig gøre sig gældende for tjenestemænd fra internationale organisationer. Vi taler jo om organisationer, som Danmark selv er medlem af, og som medlemsland bør vi selvfølgelig stille krav til de tjenestemænds objektivitet og ubestikkelighed. Og selvfølgelig skal vi også regulere vore egne borgers adfærd i forhold til disse tjenestemænd. Det er ikke her, vi i CD har et problem.

Embedsmænd er imidlertid ikke lige ubestikkelige alle steder, og nogle steder er lidt bestikkelse jo nærmest en forudsætning for at indlede et samarbejde med lokale myndigheder. Man kan jo nærmest kalde det kutymemæssigt accepteret uredelighed. Men samarbejde med

sådanne myndigheder skal man jo, hvis man f.eks. driver eksportvirksomhed.

I CD vil vi gerne være med til at bekæmpe bestikkelse også i udlandet, og vi vil også være med til på internationalt niveau at præge udviklingen. Så skal vi naturligvis også være med til at bringe nogle ofre. Men vi vil altså ikke være med til at kriminalisere den erhvervsmand, som blot forsøger at drive sin virksomhed, og derved samtidig sætte unødige begrænsninger for hans udfoldelse. Med andre ord: Der må findes en grænse for, hvad der skal henføres til strafbare områder, og hvad der ikke skal.

Jeg har mærket mig, at det af bemærkningerne fremgår, at visse erkendtligheder som følge af særlige omstændigheder i bestemte lande vil falde uden for det strafbare område, selv om en tilsvarende erkendtlighed eksempelvis i Danmark ville blive karakteriseret som strafbar bestikkelse. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om der hermed er lagt op til, at det, som man så delikat i erhvervslivet kalder »smøring« i relation til tjenestemænd i lande, der på dette område afviger stærkt fra den vesteuropæiske kultur, holdes uden for det strafbare område.

I CD ser vi altså generelt positivt på forslaget, men vi har som sagt nogle spørgsmål, vi gerne vil have drøftet under udvalgsbehandlingen. Men alt i alt er vi positive.

Elisabeth Arnold (RV):

I den hjemlige EU-debat har svig og svindel og snyd med EU-midler haft en meget stor plads. Det er også berettiget. Det er ikke spor pynteligt, at et land som Danmark har masser af eksempler på svig og svindel med EU-midler, og det skal man naturligvis gøre noget ved.

Problemet er bl.a., at der i Danmark som i mange andre lande har været ønsker om ikke at tage kompetencen fra de nationale myndigheder, som jo er dem, der har den umiddelbare kontrolmyndighed. De nationale myndigheder kan jo ofte have et lidt svagt motiv til at efterforske svindel med EU-midler, al den stund disse midler selvfølgelig vil blive fjernet fra de nationale kasser.

Vejen frem er selvfølgelig at få nogle solide internationale konventioner, som vi kan tilslutte os, og hvor vi i fællesskab beslutter, hvilke foranstaltninger vi træffer, og hvilke regler vi følger, når vi f.eks. skal retsforfølge bestikkelse, hvordan vi skal definere aktiv og passiv bestik-

kelse, og hvordan vi skal retsforfølge svig på en ensartet måde i de forskellige EU-lande.

Dette lovforslag er et længe ønsket og tiltrængt tiltag, for at Danmark kan tiltræde EU's svigkonvention, som desværre ikke er blevet tiltrådt af ret mange lande endnu.

Det kan godt være, det er kompliceret stof, som flere andre ordførere har sagt, men jeg vil gerne sige, at for Det Radikale Venstres vedkommende vil vi gerne have, at det her lovforslag bliver vedtaget så hurtigt som muligt. Det er simpelt hen for dårligt, at Danmark ikke for længst har tiltrådt og ratificeret svigkonventionen. Det er på høje tid, at vi gør det.

Søren Søndergaard (EL):

Da vores ordfører på området, hr. Frank Aaen, ikke kan være til stede, skal jeg henvise til hans ordførertale den 29. april 1999, side 6162-6163 i Folketingets forhandlinger.

Så vidt vi forstår, er det meget begrænsede ændringer, der er lavet siden da, og derfor står de bemærkninger ved magt, og vi støtter forslaget. Det er klart, at vi vil kigge på de hørings svar, som måtte komme, og se, om der skulle være ting, der rejser retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, som bl.a. SF har været inde på. Men indtil videre støtter vi lovforslaget.

Jann Sjursen (KRF):

På Kristeligt Folkepartis vegne kan jeg sige, at vi stadig væk er positive – som vi var det i sidste folketingssamling – over for det forslag, regeringen her lægger frem i dag. Det gælder de forskellige elementer i forslaget, og dermed også den implementering og ratificering af forskellige konventioner, som vi har været med til at få udarbejdet, regeringen lægger op til.

Der har været rejst en del enkeltspørgsmål her i dag, som vi da fra Kristeligt Folkepartis side også synes er vigtige at få belyst under udvalgsarbejdet, så den her lov kommer til at virke på en sådan måde, at den kan fungere i praksis.

Med disse få ord vil jeg blot sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side er positive over for lovforslaget som helhed.

Tom Behnke (FRI):

Frihed 2000 er også positiv over for forslaget, fuldstændig som vi var det i sidste samling. Vi har dog også nogle betænkeligheder i forhold til det her forslag.

Vi kan jo forstå på ministeren, at det, ministeren ønsker, er at udvide strafferammen for grov momssvig fra 2 år til 4 år, altså en fordobling af strafferammen. Jeg skal ikke kunne sige, om det er rimeligt eller urimeligt. Det er formentlig meget rimeligt, isoleret set. Men hvis vi sammenligner det med, hvad man har af strafferammer for andre forbrydelser i det her land, må vi nok sige, at proportionerne halter ganske, ganske alvorligt.

Når vi ser på proportionerne i forhold til f.eks. personfarlig kriminalitet, og når vi ser på, hvad strafferammerne er for personfarlig kriminalitet og de rent faktiske, udmålte straffe, så virker det lidt voldsomt, at man for grov momssvig vil fordoble strafferammen, men når vi f.eks. taler om vold, ja, så var det eneste regeringen kunne mande sig op til, at man fik gjort noget ved de allervesteste voldssager. Så vidt jeg husker, var det omkring nogle og tredive sager ud af flere tusinde på årsplan, man fik gjort noget ved. Det var, hvad man sådan ligesom kunne mande sig op til at lave af skærpselser, når vi taler om den personfarlige kriminalitet.

Men her er det grov momssvig, som jo dybest set kun handler om penge – penge, der kan erstattes til enhver tid; det kan personfarlige forbrydelser ikke. Derfor må jeg appellere til justitsministeren, som jeg ved er enig med mig i det synspunkt, at der skal være andre proportioner, altså at det skal være således, at man straffer den personfarlige kriminalitet hårdere end den økonomiske: Så må ministeren også tage sine ord og gøre dem til lov. Det vil jeg se frem til.

Når vi taler om svig med EU-midler, så støtter vi forslaget hundrede procent. Det eneste punkt, hvor vi har et spørgsmål, vi gerne vil rejse igen i denne samling – vi rejste det også i sidste samling, men svaret var noget tyndt – er med hensyn til, at man laver nogle forældelsesregler på 10 år. 10 år er problematisk i forhold til, at regnskabsloven siger, at virksomheder kun skal opbevare regnskaberne i 5 år. Altså vil myndighederne 8 år efter kunne komme med en eller anden påstand, hvor firmaet vil have meget, meget vanskeligt ved at kunne dokumentere sin uskyld, fordi firmaet jo altså ikke har opbevaret regnskaberne længere, hvis de overholder 5-års-reglen i regnskabsloven. Så der er to lovgivninger dér, som bør koordineres, således at der i hvert fald ikke er borgere og

virksomheder, der kommer i klemme, når forslaget her er blevet vedtaget.

Angående det tredje element, bestikkelse, skal det ikke være nogen hemmelighed, at vi også i Frihed 2000 har den opfattelse, at bestikkelse skal vi væk fra, både når det handler om bestikkelse her i landet, og når det handler om bestikkelse i udlandet. Nu så vi jo heldigvis en meget, meget flot undersøgelse, der viser, at Danmark på verdensplan ligger absolut i top i forhold til at have rene hænder, når vi taler om bestikkelse, og det er jo rart nok at kunne konstatere. Så burde det heller ikke være noget problem at vedtage, at vi er imod bestikkelse, for det har vi jo hverken lod eller del i.

Og dog! Det er jo sådan, og det ved vi jo godt alle sammen, at der er nogle lande her i verden, hvor det er helt almindelig kutyme – ikke at lave bestikkelse, for det vil man selvfølgelig ikke kalde det, men at der skal smøres lidt, for at handelen går igennem. Og hvis vi ensidigt i Danmark gennemfører den her lovgivning og siger, at nu vil vi have strammet op her uden at afvente, at andre lande omkring os følger med, f.eks. på EU-niveau, så får vi altså et problem med de danske virksomheders konkurrencemuligheder, ikke så meget på prisen, ikke så meget på kvaliteten, men på muligheden for overhovedet at komme ind på markedet i fremmede lande, hvor det nogle steder er kutyme, at der skal smøres lidt.

Så et af de spørgsmål, vi fra Frihed 2000 vil holde fast i under udvalgsbehandlingen, er, i hvilken takt andre lande følger med med hensyn til at få ratificeret og gennemført den her lovgivning i deres lande, således at Danmark ikke til skade for os selv kommer til at gå foran i en i øvrigt god sags tjeneste.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den positive modtagelse også denne gang af det meget omfangsrige og store lovforslag, som jo blev fremsat den 22. april i år og blev førstebehandlet den 29. april i år. Det er således en genfremsættelse, men det er alene en række præciseringer og mere teknisk betonedede redaktionelle ændringer, der er sket i lovforslaget, siden vi behandlede det sidste gang, den 29. april.

Men jeg er glad for, at så mange ordførere har tilkendegivet en positiv tilslutning til lovforslaget, og at Danmark nu får ratificeret den her række af internationale konventioner, både EU's svigkonvention og de protokoller, der nu

er forhandlet på plads også i det europæiske samarbejde på det felt, og de øvrige konventioner, der knytter sig til aktiv og passiv bestikelse, hvor Danmark nu kan være med i det gode internationale selskab ved også at have bragt ratifikationen på plads.

Hr. Nonbo stillede spørgsmålet, hvorfor Danmark ikke for længst havde fået ratificeret svigkonventionen. Hertil skal jeg sige, at det jo er kompliceret stof, og at der er en vis sammenhæng i både at få ratificeret EU's svigkonvention og den første protokol om EU-svigkonventionen og den anden protokol om svigkonventionen, som vi jo også får på plads her, og så protokollen om den præjudicielle fortolkning ved EF-Domstolen af svigkonventionen.

Jeg kan sige til hr. Nonbo, at jeg har lagt mærke til, at Venstre – også de ordførere i Venstre, der beskæftiger sig med europapolitik – har bragt kritiske ord frem, fordi regeringen ikke for længst har ratificeret de her konventioner og tillægsprotokoller. Hertil vil jeg sige, at Danmark nu godt kan være sig selv bekendt, også i forhold til det antal af lande, der har ratificeret. Der er alene fem lande i samarbejdet, der har ratificeret, og heraf tre i indeværende år. Det seneste var Storbritannien, der fik ratifikationen af EU-svigkonventionen på plads den 11. oktober.

Så da det nu bliver trukket frem, vil jeg benytte lejligheden her til at sige, at Danmark faktisk også fortsat er med i førerfeltet, hvad angår svigkonventionen.

Så var hr. Nonbo inde på det spørgsmål, som også blev inddraget i førstebehandlingen sidste gang, nemlig spørgsmålet om forældelsesfrister. Når vi ser på det, som jo ikke er en udmøntning af en international forpligtelse, men regeringens eget initiativ, nemlig det, at vi får en paragraf ind i straffeloven om grov momssvig, som jo er et ønske fra regeringens side om at forfølge den økonomiske kriminalitet i vores land, som måske ikke er så synlig, som rockerkriminalitet er, men jo er en forbrydelse mod vores samfund, og som forringer vores muligheder for at kunne give en bedre kvalitet på ældreområdet, i børneoplysning, på skoler, alt det, som mange partier er stærkt optaget af, så er det, fordi den økonomiske kriminalitet jo – som vi ser det med selskabstømmerkriminalitet – frarøver fællesskabet ganske betydelige ressourcer. Her var der tale om 2 mia. kr., og heldigvis har politiet og anklagemyndigheden og domstolene sørget for, at i hvert fald den ene milliard er kommet til-

bage til fællesskabet og de offentlige kasser igen. Men der er lang vej endnu i oprydningen efter den økonomiske kriminalitet, der fandt sted på det område.

Nu får vi også grov momssvig ind i straffeloven, og jeg mener, at vi ved, at det gøres til en overtrædelse af straffelovgivningen, når man laver forsættelig grov momssvig, også her får præciseret, at det er en alvorlig kriminalitet. Og det er jo her ofte mennesker, der begår den rent forsætteligt. De ved godt, at de her er på vej til at lave overtrædelse af lovgivningen. Jeg tror, det har en større præventiv virkning, at det ikke alene er særlovgivningen, man overtræder, men straffelovgivningen, og at vi så også har sanktioner derefter med de 4 års fængsel.

Hr. Tom Behnke drog igen ved denne første behandling frem, at der bør være proportion mellem strafferammerne, når vi taler om henholdsvis personfarlig og økonomisk kriminalitet. Det mener jeg i øvrigt også der er. Og jeg vil benytte lejligheden til igen at sige, at når vi taler om personfarlig kriminalitet, også når vi taler om vold, så har vi jo altså en strafferamme på helt op til 8 års ubetinget frihedsstraf. Og hvis det har døden til følge, ja, så kan vi jo komme endnu højere op. Og når vi taler om manddrab og den slags ting, så er det jo endnu højere strafferammer og også konkrete domme, der fældes.

Så jeg mener, der er proportion. Men i øvrigt sidder Strafferetplejerådet jo og arbejder med proportion mellem de forskellige strafmuligheder inden for straffelovens rammer og vurderer dem op mod hinanden aktuelt.

Men tilbage til det med forældelsesfristen, som hr. Nonbo stillede spørgsmål om, netop det forhold, at vi i skattelovgivningen har en opbevaringspligt på 5 år. Her får vi så ved at få en paragraf for grov momssvig ind i straffelovgivningen en 10 års forældelse på det strafferetlige område.

Jeg mener ikke, der er noget reelt problem. Det er jo sådan, at det må forudsættes, at myndighederne ligger inde med det bevismateriale, der skal til, for at man kan forelægge en sag for domstolene, og så er det henlagt til domstolene at vurdere det bevismateriale, som anklagemyndigheden vil forelægge.

Det er ikke for mig at se et reelt problem, at den tiltalte ikke selv ligger inde med samme bevismateriale, samme dokumentation, for det er henlagt til domstolene at vurdere det bevismateriale, som politi- og anklagemyndigheden

forelægger for domstolene. Vi kender det jo også fra skattelovgivningen i øvrigt, hvor vi jo i dag har en paragraf i straffeloven for grov skattesvig med en strafferamme også på 4 års fængsel, og det er den samme. Der er parallelitet her over til det med at få grov momssvig ind i straffeloven.

Så jeg mener ikke, vi har et reelt problem, men vi vil selvfølgelig gerne også med hr. Nonbo yderligere drøfte det under den videre behandling af lovforslaget.

Til hr. Brian Mikkelsen, som satte spørgsmålstegn ved, om Danmark nu skulle være foregangsland, når det drejer sig om at få ratificeret OECD-konventionen mod bestikkelse og korrupsion, skal jeg sige, at jeg godt har lagt mærke til, at det i dag i dagspressen fremstår, som om det alene er USA, der har ratificeret OECD-konventionen.

Det er ikke tilfældet. Det må bero på en misforståelse hos dem, der har bidraget til den medieomtale. Der er i dag 18 lande, der den 19. juli i år har ratificeret OECD-konventionen, og der er ganske givet kommet flere til, der har ratificeret den, siden den 19. juli.

Så selv om jeg jo gerne ville have trukket frem, at Danmark var et foregangsland, og at vi var helt i front, så vil jeg sige, at det er vi ikke på det her felt. Der er faktisk mange lande, der ligger foran os.

Og derfor mener jeg ikke, at Dansk Industri her får påført et problem, som ikke andre lande også må tænke på, når vi taler om, at man skal afstå fra at bidrage til korrupsion og bestikkelse, når man er ude i den store verden og eksportere varer. Det er en uværdig konkurrenceparameter, og jeg tror – og det er også min oplevelse, når jeg taler med virksomheder, der er medlemmer af Dansk Industri – at sådan oplever de det også selv.

Derfor tror jeg, at der er en relativt stor opbakning også ude i virksomhederne til, at alt, hvad vi kan gøre både nationalt og internationalt for at dæmme op mod korrupsion og bestikkelse, skal vi gøre. Og det er jo nu engang os, der har lovgivningskompetencen til at bringe det på plads, når det drejer sig om danskeres bestikkelse af udenlandske myndigheder og udenlandske personer.

Angående smøring spurgte fru Sonja Albrink, om vi nu her fjerner muligheden for, at

danske virksomheder kan få ordrer hjem: For der er jo altså kulturegne, hvor de er anderledes end os, og hvor man må deltage i en vis form for smøring for at sikre sig, at man får sine ordrer.

Det er ganske godt beskrevet i bemærkningerne i lovforslaget, henholdsvis på side 32 og side 50. Og jeg er ganske enig med fru Sonja Albrink i, at der kan være lande, man opererer i, hvor det ikke ville være uberettiget, at man var optaget af, hvordan de dér behandler deres tjenestemænd, for at kunne få en sikkerhed for, at man får opfyldt forskellige ydelser fra de myndigheder, som man ofte også møder, når man er ude i et fremmed land.

Det er jo så op til myndighederne at vurdere det strafbare og det strafberettigede på de enkelte områder. Men vi vil altså gerne bidrage til under udvalgsbehandlingen at kaste mere lys over de bemærkninger, der er på henholdsvis side 32 og side 50 i lovforslaget.

Med de bemærkninger, der i øvrigt har været fra ordførerne, ser jeg frem til et konstruktivt og godt udvalgsarbejde, der sikrer, at vi i den her folketingsssamling kan få ratifikationen af de her vigtige områder på plads.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Gitte Seeberg):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 16: Forslag til lov om ændring af lov om offentlige indsamlinger. (Forbud mod pyramidespil). Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 6/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.